

Pijlsnelle boodschappers (deel 2)

In de Tweede Wereldoorlog vond Dirk Ernsting in de Beemster (Zuiderweg 62) in zijn boomgaard een parachute, met daaraan een koker waarin zich een levende postduif bevond. Het was de bedoeling dat zulke duiven, voorzien van een bericht, weer losgelaten werden, zodat ze terug naar huis (Engeland) konden vliegen. Uiteraard eisten de Duitsers dat de duiven ingeleverd werden.

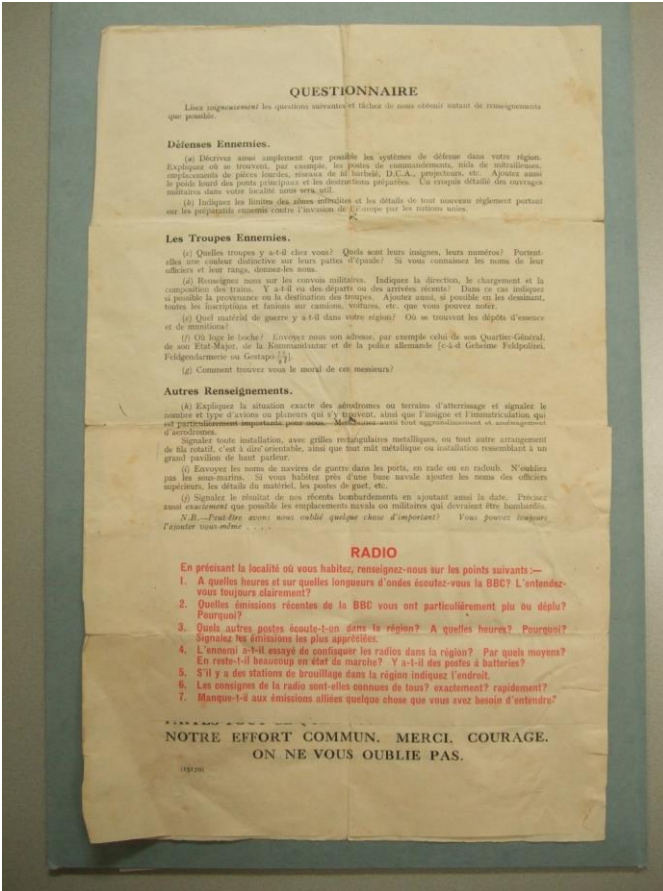

Dirk Ernsting meldde zijn vondst niet, maar stuurde de duif terug naar Engeland, voorzien van de nodige informatie. Hij werd er na de oorlog door de Britse regering voor onderscheiden met een 'Certificate of Merit'. Het loslaten van de duif voorzien van informatie, vanuit door de vijand bezet gebied, werd gezien als een zeer moedige daad.

Een moedige daad was het natuurlijk, maar er rijzen wel wat vragen. Om wat voor informatie ging het? Hoe kwamen de Engelsen aan naam en adres van de afzender? Ernsting zal

toch niet zijn naam onder de door hem verstrekte geheime informatie gezet hebben?

Een tip van de sluier wordt opgelicht door een instructie die aan de duif was meegegeven. Die instructie was gesteld in het Frans. De instructie is

formaat A4, tweezijdig bedrukt en werd vermoedelijk meegestuurd in de koker waarin ook de duif zat.

Na een opvallende kop 'Leve het vaderland-Weg met de Moffen', wordt de vinder van de duif aangespoord om het vaderland te dienen door de duif goed te verzorgen, een vragenlijst in te vullen (svp goed leesbaar!), in een kokertje aan de duivenpoot te bevestigen en daarna de duif weer los te laten. Kokertje, papier en potlood zijn

meegezonden. De ontvanger wordt aangeraden niet met zijn eigen naam te ondertekenen, maar een schuilnaam of code te gebruiken, waardoor hij na de oorlog opgespoord en bedankt kan worden. In ieder geval moeten de datum en de plaats van vertrek genoteerd worden. In het geval van Dirk Ernsting is dat kennelijk goed gelukt.

De vragenlijst (zie afbeelding) heeft betrekking op de vijandelijke verdediging, verboden gebieden, wapenopstellingen, troepensterkte en – samenstelling, verplaatsing van onderdelen, brandstof- en munitieopslag. Ook informatie over de verblijfplaats van de 'Moffen' ('boches') en een inschatting van het moreel 'van deze heren' wordt belangrijk geacht. Verder is men geïnteresseerd in de ligging van vliegvelden, schepen in havens,

zendinstallaties, effecten van geallieerde bombardementen. Ook probeert men allerlei informatie over de ontvangst van de radio-uitzendingen van de BBC te verzamelen.

Ondanks een instructie in de Franse taal, is er wel degelijk sprake van een actie van de Britse geheime dienst. Het ging bij het neerlaten van duiven aan 'valschermen' om een operatie, met de codenaam Source Columba, uitgevoerd door de Confidential Pigeon Service (*Columba* is het Latijnse woord voor *duif*). De duiven werden vanaf 1940 neergelaten boven Frankrijk en Nederland, nadat ze in Engeland een speciale training gevolgd hadden. Er moeten ook instructies in het Nederlands gemaakt zijn.

In 1944 imiteerden de Duitsers deze actie. Zij lieten duiven neer die vergezeld waren van een pakje Engelse sigaretten bij hun vragenlijsten. Het Verzet ontdekte dit al snel en gaf een dubbel advies: rook de sigaretten op en braad de duif.....

John Dehé

Dit artikel verscheen eerder in het zomernummer van De Nieuwe Schouwschuit, gewijd aan de Tweede Wereldoorlog. De Nieuwe Schouwschuit is het periodiek van Historisch Genootschap Beemster.

